

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики
та місцевого самоврядування

РІШЕННЯ

від 15 травня 2019 року
Протокол № 111

Про інформацію Рахункової палати щодо результатів аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув Звіт про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління, затверджений рішенням Рахункової палати від 19.03.2019 № 6-1.

За результатами аналізу Рахункова палата встановила, що з набранням чинності новим Законом України «Про державну службу» та схваленням Кабінетом Міністрів України Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки (далі – Стратегія) було закладено достатнє підґрунтя для реформування державної служби відповідно до Принципів державного управління SIGMA за встановленими критеріями прозорості, справедливості та обґрунтованості заробітної плати працівників державних органів.

Водночас, Рахункова палата зауважує, що пріоритетні цілі реформування державної служби та системи оплати праці державних службовців на сьогодні не досягнені.

Так, у Доповіді SIGMA 2018 року справедливість і конкурентоспроможність системи оплати праці державних службовців в Україні були оцінені як «1» за шестибальною шкалою оцінювання (від 0 до 5 балів).

Досягненню встановлених Стратегією завдань перешкоджає за висновками Рахункової палати наявність міжпосадових диспропорцій та встановлення особливих умов оплати праці працівників низки державних органів, зниження бази розрахунку посадового окладу державного службовця найнижчої категорії, поступове підвищення частки додаткових та стимулюючих виплат у структурі заробітної плати державних службовців, несвоєчасне затвердження схеми посадових окладів працівників державних органів на відповідний рік.

Прозорості, справедливості оплати праці та забезпеченню домінуючої ролі основних складових заробітної плати державного службовця не сприяли також запроваджені Кабінетом Міністрів України заходи з визначення умов оплати праці державних службовців, насамперед, фахівців з питань реформ.

Встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 №15 «Питання оплати праці працівників державних органів» розмір щомісячної надбавки фахівцям з питань реформ за виконання особливо важливої роботи коливався від 45–55 тис. грн. до 30–40 тис. грн. залежно від займаної посади. Як наслідок, враховуючи затверджену постановою Схему посадових окладів на посадах державної служби за групами оплати праці, встановлена керівнику державного органу щомісячна надбавка за виконання особливо важливої роботи у 3,5 рази перевищувала розмір встановленого йому посадового окладу (13 тис. грн.), а державному експерту – у 5 разів (6 тис. грн.).

У результаті утворення у структурі окремих центральних органів виконавчої влади підрозділів з питань формування державної політики та введення до їх штатів посад фахівців з питань реформ граничну чисельність працівників цих органів збільшено у 2017 році на 1,3 тис. осіб. При цьому у 2018 році не відбулося оптимізації чисельності працівників у системі органів державного управління, яка ставила на меті потенційне заощадження коштів.

З урахуванням норм статті 50 Закону України «Про державну службу», за встановлених як на початок 2017 року, так і на дату аналізу умов оплати праці державних службовців, пріоритетне завдання Стратегії в частині досягнення співвідношення частки посадового окладу та премії на рівні 70/30 % не може бути забезпечено взагалі.

Прийняття на законодавчому рівні базової величини для визначення посадового окладу державного службовця на основі рівня прожиткового мінімуму для працездатних осіб (межа бідності) не узгоджується з нормами Закону України «Про прожитковий мінімум» та не сприяє досягненню задекларованих Кабінетом Міністрів України стратегічних цілей реформи в частині підвищення домінуючої ролі посадового окладу в структурі заробітної плати державних службовців, а також її конкурентоспроможності в умовах забезпечення фінансової стабільності державного бюджету.

Планування Міністерством фінансів України видатків державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління ускладнено відсутністю актуальних даних про чисельність цих працівників у розрізі державних органів, груп з оплати праці та посад державної служби. А проведенню комплексного функціонального обстеження органів державного управління, на необхідності якого неодноразово наголошувала Рахункова палата та яке б мало стати інформаційною основою для упорядкування чисельності державних службовців, не приділяється достатньої уваги.

В порушення вимог частини третьої статті 51 Закону України «Про державну службу» схема посадових окладів працівників на посадах державної служби затверджується щороку Кабінетом Міністрів України із значним запізненням після прийняття Закону України про Державний бюджет України на

відповідний рік. При цьому міжпосадові диспропорції в умовах оплати праці державних службовців з року в рік поглиблюються.

Нормативно-правова база, яка врегульовує питання оплати праці працівників органів державного управління, залишається суперечливою і непрозорою. Закріплення на законодавчому рівні особливих умов оплати праці для працівників окремих установ у системі органів державного управління зводить нанівець закладені Законом України «Про державну службу» єдині засади і принципи державної служби, знижує мотивацію працівників решти органів державного управління, нівелюючи встановлені Законом України «Про оплату праці» принципи рівної оплати за рівну працю.

За результатами аудиту Рахункова палата вирішила запропонувати Кабінету Міністрів України забезпечити:

- неухильне дотримання вимог частини третьої статті 51 Закону України «Про державну службу» в частині своєчасного визначення схеми посадових окладів на посадах державної служби виключно під час підготовки проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік;

- невідкладну організацію та проведення центральними органами виконавчої влади за координації НАДС і Секретаріату Кабінету Міністрів України, як першочергового завдання, комплексного функціонального обстеження цих органів з розробленням та затвердженням в установленому порядку класифікатора посад державної служби відповідно до пріоритетів Стратегії реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки;

- проведення за результатами комплексного функціонального обстеження та відповідно до затвердженого класифікатора посад оптимізації чисельності працівників органів державного управління в частині посад державної служби та службовців;

- внесення змін до Стратегії реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки в частині перегляду встановленого пріоритету та застосування запланованого співвідношення 70/30 % до цілісних постійної та змінної складових заробітної плати, а не лише до посадового окладу та премії;

- удосконалення порядку планування Міністерством фінансів України видатків державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління на основі затвердженої в установленому порядку методики;

- внесення змін до Плану заходів щодо реалізації Концепції впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.12.2017 № 844-р, у частині розширення переліку органів, в яких впроваджуватиметься вказана система.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, запрошених на засідання представників Рахункової палати, Національного агентства України з питань державної служби, всебічно обговоривши питання, **Комітет в и р і ш и в:**

1. Звіт про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління, затверджений рішенням Рахункової палати від 19.03.2019 № 6-1, взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо врегулювання порушених у звіті Рахункової палати питань та інформувати Комітет про стан виконання наданих за результатами аудиту рекомендацій.

3. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на голову підкомітету з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, народного депутата України А.Шкрум.

Голова Комітету

С. ВЛАСЕНКО